

SUOMEN AMPUMAHIIHTOLIITTO
FINNISH BIATHLON FEDERATION

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä nuorten odotukset ampumahiihdossa

SUOMEN AMPUMAHIIHTOLIITTO RY
FINNISH BIATHLON ASSOCIATION

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus -projekti

2019-2020

Sisällys

1 Tavoite	3
1.1 Projektin tausta	3
1.2 Projektin tavoitteet	3
2 Suunnitelma ja kustannusarvio	5
2.1 Projektin osa-kokonaisuudet.....	5
2.2 Projektin aikataulu	5
2.3 Tarkistus- ja päätöspisteet (tarvitaan Ohjausryhmän kokoukset)	7
2.4 Projektin kustannusarvio.....	8
3 Organisaatio	8
3.1 Vastuut ja valtuudet	8
3.1.1 Ohjausryhmä	8
3.1.2 Projektiryhmä.....	9
4 Työskentelymenetelmät.....	10
4.1 Kokoukset	10
4.1.1 Projektiryhmän kokoukset	10
4.1.2 Ohjausryhmän kokoukset	10
4.2 Viestintäsuunnitelma	10
4.3 Dokumenttien hallinta.....	10
4.4 Muutosten hallinta	11
4.5 Riskien hallinta	11

1 Tavoite

1.1 Projektin tausta

Suomen Ampumahiihtoliitto (=liitto) haluaa olla hyvin perillä suomalaisen ampumahiihdon nykytilasta ja linjata tulevaisuuden kehittämistä. Liiton hallitus perusti vuoden 2019 alussa työryhmän, joka selvitti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden nykytilaa ja nuorten odotuksia ampumahiihdossa. Tutkimuksen perusteella hallitus päätti käynnistää projektin, jonka tarkoituksena on parantaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista ampumahiihdossa sekä nuorten urheilijoiden äänen kuuluvuutta lajin toiminnoissa. Projekti on tiiviissä yhteydessä IBU:ssa tasa-arvoasian projektiin. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt erityisavustuksen projektin toimenpiteiden käynnistämiseksi ja jalkauttamiseksi osaksi Liiton ja seurojen toimintaa.

1.2 Projektin tavoitteet

Projektin konkreettisena tavoitteena on työstää toimenpiteet ja linjaukset, jotka edistävät tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista liiton ja seurojen toiminnoissa sekä parantavat nuorten urheilijoiden äänen kuuluvuutta lajin toiminnoissa. Arviointi ja toimenpiteet kohdennetaan koko toimintaketjuun ampumahiihdossa.

1) Naisten määrän lisääminen seura- ja liittotoiminnoissa

Mittari: Seurakyselyn kysymykset sukupuolijakaumasta, liittotoiminnoissa toimivien sukupuolijakauma

Toteutettavat toimenpiteet:

- Mahdollistetaan naisten osallistuminen koulutuksiin ilmaisilla valmentajakoulutuspaikoille sekä kannustetaan ottamaan osaa ohjaajakoulutuksiin. Viedään valmentajakoulutus käytännön ohjaamiseen lisäämällä koulutuksiin pakollinen ohjaamisosio, joko Napsu-Ampumahiihtoleiri tai Tuiskun Ampparikoulu. **Mittarit:** Osallistuvien naisten määrä sekä kehitys aikaisempiin vuosiin.
- Ampumahiihtokarnevaalien ohjaajissa sukupuolijakauma 50%/50%. Karnevaalien palautekyselyssä kysymyksiä naisohjaajien merkityksestä. **Mittarit:** Ohjaajien sukupuolijakauma ja palautekysely.
- Viestitään molempien sukupuolten tasapainoisen osallistumisen tärkeydestä ja hyödyllisyydestä.
- Annetaan suosituksia SAHL hallitukselle sukupuolijakauman korjaamiseen liittotoiminnoissa
- Tutkitaan syitä miksi toiminta ampumahiihtoseurassa ei kiinnosta naisia tai mitkä syyt estävät toimimasta ampumahiihtoseuroissa. Tutkimuksessa kohderyhmänä on ampumapenkoilla olevat naiset seuraharjoituksissa, kilpailuissa ja ampumahiihtokarnevaaleilla. Tätä tutkimustietoa voidaan hyödyntää lajin parissa aikanaan toimineiden kontakteissa.

2) Yhdenvertaisuuden lisääminen suomalaisessa ampumahiihdossa

Lisätään ampumahiihtoseurojen tietoutta yhdenvertaisuudesta sekä pyritään varmistamaan harrastajamäärien kasvaminen lisäämällä yhdenvertaista harrastusmahdollisuutta

Mittari: Seurakyselyn kysymykset harrastajien määrästä, lisenssiurheilijoiden määrä, sekä yhdenvertaisuudesta ja tasapuolisesta kohtelusta seuratoiminnassa.

Toteutettavat toimenpiteet:

- Liitto järjestää itse ja tukee myös seurojen järjestämiä yhteisiä ampumahiihtoleirejä ympäri Suomea. Seurojen yhteisillä leireillä pyritään lisäämään harrastajien yhdenvertaisia mahdollisuuksia päästä laadukkaan valmentamisen piiriin ja kokemaan suurempien

harjoitusryhmien tuomia etuja niin laadussa kuin lajin sosiaalisessa puolessa. Yhteisleireillä lisätään lajin yhteisöllisyyttä ja seurojen välistä yhteistyötä. Liiton omilla leireillä pyritään hyödyntämään maantieteellisesti kattavaa osallistujakuntaa järjestämällä lasten vanhemmille ohjaaja- sekä välinekoulutuksia. **Mittarit:** Liiton järjestämien leirien määrä, seurojen yhteisleirien määrä (verrataan eri alueita).

- Kannustaa seuroja järjestämään lajiesittelyjä kouluilla ja tiedottamaan niistä hyvin, kuntien liikuntatapahtumissa ja seuran omissa tapahtumissa. Viestiä aktiivisesti Liiton kasvaneesta ekoasekapasiteetista sekä esittelyjen järjestämisen helppoudesta. **Mittarit:** Lajiesittelyjen määrä, ekoaselainat.
- Lisätään valmentajakoulutuksiin pakollinen ohjaamisosio, jossa pitää järjestää joko Napsu-Ampumahiihtoleiri tai Tuiskun Ampparikoulu. **Mittarit:** Tuotteita järjestävien seurojen määrä. Järjestettyjen tuotteiden kokonaismäärät. Naisohjaajien osuus tuotteiden ohjaajista.
- Seuroille tarjotaan tietoa ampumahiihtoon liittyvistä konkreettisista mahdollisuuksista yhdenvertaisuuden lisäämiseksi. Tämän toteuttamiseksi tarvitaan aktiivista koulutusta ja ohjeistusta seurakentälle. Aluetapaamisten, seurakäyntien ja uusien materiaalien kautta Liitto pystyy opastamaan seuroja huomioimaan yhdenvertaisuus ja tasapuolinen kohtelu seuratoiminnoissa sekä olosuhteissa.

3) Nuorten urheilijoiden odotusten huomioiminen

Mittari: Urheilijakysely

Toteutettavat toimenpiteet:

- Valintakriteerien selkiyttäminen joukkue- ja ryhmävalinnoissa. **Mittari:** Valintakriteerien muutosten vaikutus urheilijoiden kokemaan yhdenvertaisuuteen, Urheilijakysely 2019 ja 2020
- Läpinäkyvyys kilpailupistetilanteessa. **Mittari:** Kilpailupistetilanne ajantasainen liiton sivuilla ja viestitty nuorille urheilijoille myös valmentajien toimesta.
- Toimintaohje urheilijalle syrjäntätilanteessa. **Mittari:** Toimintaohje liiton sivuilla ja viestitty nuorille urheilijoille dokumentoidusti sekä valmentajien keskusteluissa.
- Urheilijakysely 2020
 - Terminologian täsmentäminen, kysymysten validisuus
 - Selvitetään vuoden 2019 tutkimuksessa ilmi tulleet häirintään ja syrjintään viittaavia osioita tarkentamalla häirinnän ja syrjinnän määritelmiä, tapahtuma-ajankohtia sekä kestoja sekä arvioidaan, miksi mieltä askarruttavista asioista ei anneta palautetta suoraan.
 - Selvitetään tutkimuksessa nuorten toivomia keinoja osallistua seurojen ja Liiton toimintaan
 - Uusien toimenpiteiden suunnittelu vuoden 2020 kyselyn perusteella.

4) Toimenpidesuosituksien Liiton hallitukselle ja valiokunnille sekä projektin kannalta olennaisten suunnitelmien tarkastelu ja päivittäminen

Mittari: Suositukset annettu kirjallisesti liiton hallitukselle ja päivitetty suunnitelmat

Toteutettavat toimenpiteet:

- Suositukset liiton hallitukselle sukupuolijakauman korjaamiseksi liitto - sekä seuratoiminnoissa
- Suositukset liiton hallitukselle valiokuntien sukupuolijakauman ja yhdenvertaisuuden korjaamiseksi
- Suositukset liiton eri valiokunnille toimenpiteistä, joilla on mahdollisuus vaikuttaa projektin onnistumiseen
- Kriisiviestintäsuunnitelman päivitys
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo suunnitelman tarkastelu ja päivittäminen

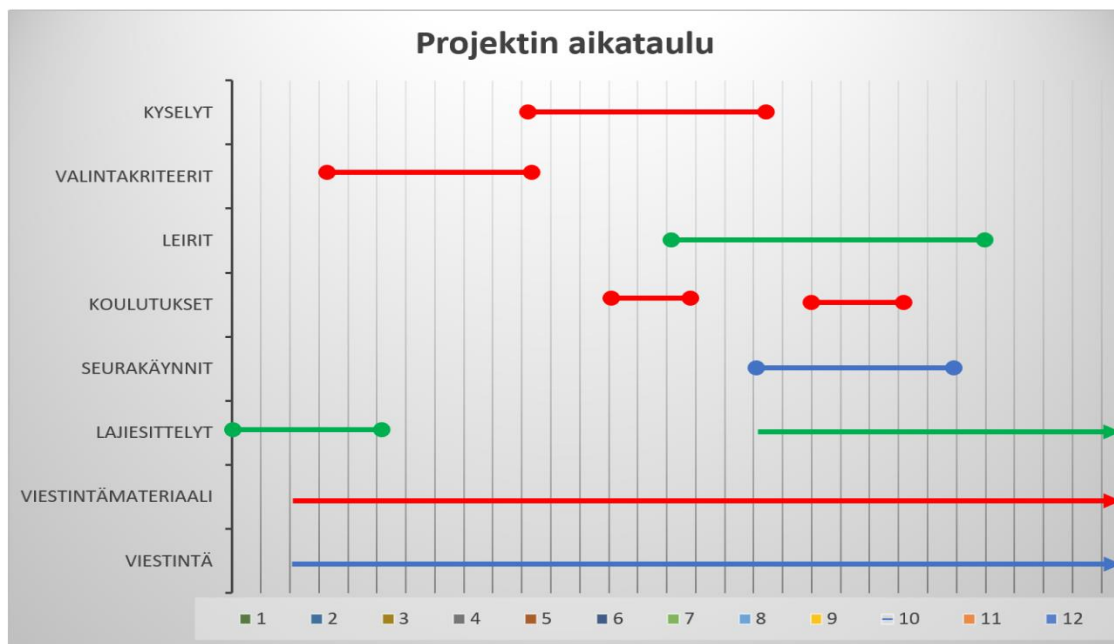
2 Suunnitelma ja kustannusarvio

2.1 Projektin osa-kokonaisuudet

Tiivistetysti projekti muodostuu seuraavista osa-kokonaisuuksista:

- Koulutusten järjestäminen: ohjaaja- ja valmentajakoulutukset sekä Liiton palkkalistoilla olevien valmentajien sekä huoltajien valmennus
- Alue- ja seurakäynnit: yhdenvertaisuus ja tasapuolinen kohtelu sekä suositukset seurojen toimenpiteiksi
- Lajiesittelyt
- Leirit: liiton leirit (Ampumahiihtokarnevaalit) ja seurojen yhteisleirit ja tai alueleirit
- Valintakriteerien selkiyttäminen ja pistetilanteen viestinnän suunnittelu sekä valmentajien ohjaus
- Viestintämateriaalin suunnittelu sekä toteutus
- Viestintä: ilmaiset valmentajakoulutukset naisille; molempien sukupuolten osallistumisen tärkeys ja hyödyllisyys; lajiesittelyt ja ekoaselainat; yhdenvertaisuus ja tasapuolinen kohtelu; valintakriteerit; pistetilanne; kyselyt (vastaamisen tärkeyden viestiminen)
- Kyselyt: urheilijakysely, seurakysely, Ampumahiihtokarnevaalien jälkeinen palautekysely, naisille suunnattu kysely
- Suositukset ja suunnitelmien päivitys

2.2 Projektin aikataulu

Tammikuu:

- Projektin kustannusarvion tarkentaminen, Heli ja Lauri
- Projektin lisäresursointi (rekrytointi), SAHL toimiston tehtävä
- Kilpailupistetilanne ajantasainen liiton sivuilla, Lajipäällikkö, asap
- Toimintaohje urheilijalle syrjintätilanteessa, Toiminnanjohtaja/lajipäällikkö ja valmentajien ohjaus
- Suositukset liiton hallitukselle valiokuntien sukupuolijakauman ja yhdenvertaisuuden korjaamiseksi, Projektiryhmä, viimeistään 23.1.2020. Hallituksen kokous 23.1.2020 klo 15.00

- Suositukset liiton eri valiokunnille toimenpiteistä, joilla on mahdollisuus vaikuttaa projektin onnistumiseen, Projektiryhmä, viimeistään 23.1.2020. Hallituksen kokous 23.1.2020 klo 15.00
- Projektisuunnitelman viimeistely, Projektiryhmä, materiaalin toimitus ohjausryhmälle viimeistään 22.1.2020
- Ohjausryhmän täydentäminen, Heli, tammikuun aikana
- Ohjausryhmän kokousmateriaalin valmistelu, kokouskutsun ja materiaalin toimitus viimeistään 22.1.2020, Heli ja Lauri
- Projektisuunnitelman hyväksyntä ohjausryhmässä, Ohjausryhmä 29.1.2020 klo 17.00

Helmikuu:

- Kilpailupistetilanne ajantasainen liiton sivuilla
- Valintakriteerien selkiyttäminen
- Kriisiviestintäsuunnitelman tarkastelu ja päivitys

Maaliskuu:

- Kilpailupistetilanne ajantasainen liiton sivuilla
- Valintakriteerien selkiyttäminen
- Kriisiviestintäsuunnitelman tarkastelu ja päivitys

Huhtikuu:

- Kilpailupistetilanne ajantasainen liiton sivuilla
- Valintakriteerien selkiyttäminen
- Urheilijakyselyn terminologian täsmentäminen ja kysymysten validointi
- Seurakyselyn terminologian täsmentäminen ja kysymysten validointi
- Ohjausryhmän kokousmateriaalin valmistelu, kokouskutsun ja materiaalin toimitus viimeistään 23.4.2020

Toukokuu:

- Urheilijakysely
- Seurakysely

Kesäkuu:

- Kevätliittokokous
- Ampumahiihtokarnevaalien palautekyselyn valmistelu
- Ohjausryhmän kokousmateriaalin valmistelu, kokouskutsun ja materiaalin toimitus viimeistään 10.6.2020

Heinäkuu:

- Ampumahiihtokarnevaalit ja palautekysely

Elokuu:

- Valmentajakoulutus, osa I (Jalasjärvi-Kurikka)
- Ohjaajakoulutukset
- Seurojen yhteisleirit
- Hallituksen ja valiokuntien suunnittelukokous
- Suositukset liiton hallitukselle sukupuolijakauman normalisoimiseksi liittotoiminnoissa (mahdollinen sääntömuutos vaatii liittokokouksen hyväksynnän)

- Ohjausryhmän kokousmateriaalin valmistelu, kokouskutsun ja materiaalin toimitus viimeistään 24.8.2020

Syyskuu:

- Alue- ja seurakäynnit
- Valmentajakoulutus, osa II (Jalasjärvi-Kurikka)
- Ohjaajakoulutukset
- Seurojen yhteisleirit

Lokakuu:

- 60 v. juhlat
- Suositukset liiton hallitukselle sukupuolijakauman ja yhdenvertaisuuden korjaamiseksi
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman tarkastelu ja päivittäminen

Marraskuu:

- Syysliittokokous
- Loppu- tai väliraportin valmistelu

Joulukuu:

- Projektin loppuraportti tuotosten hyväksymiseksi
- Mahdollinen suositus projektin jatkosta vuodelle 2021
- Ohjausryhmän kokousmateriaalin valmistelu, kokouskutsun ja materiaalin toimitus viimeistään 9.12.2020

2.3 Tarkistus- ja päätöspisteet (tarvitaan Ohjausryhmän kokoukset)

- 18.11.2019 Aloituskokous
- 29.1.2020 Projektisuunnitelman hyväksyntä, tulevien ohjausryhmän kokousten päivämäärien vahvistaminen
- 28.4.2020 Kyselyiden hyväksyntä (seura ja urheilijakyselyt)
- 16.6.2020 Kyselyiden tulosten läpikäynti
- 31.8.2020 Syksyn fokusalueiden hyväksyntä
- 16.12.2020 Projektin tuotosten hyväksyntä (loppuraportti) sekä jatkosta päättäminen

- Tapio Pukki, SAHL toiminnanjohtaja, osallistuu mahdollisuuksien mukaan ja avustaa ryhmää

Ohjausryhmä on projektin korkein päätöksiä tekevä elin, jonka tehtävänä on arvioida, antaa palautetta ja ohjata SAHL:n projektiryhmän tavoitteen asettelua, johtopäätösten sekä toimenpiteiden implementointia.

- Varmistaa, että projektia viedään eteenpäin tavoitteiden edellyttämällä tavalla
- Seuraa projektin edistymistä, arvioi riskejä sekä päättää niihin liittyvistä toimenpiteistä sekä suosituksista
- Käsittelee muutokset kohdan Muutosten hallinta -prosessin mukaisesti
- Hyväksyy projektin päättyneeksi projektipäälliköiden esityksestä.

3.1.2 Projektiryhmä

Projektiryhmän kokoonpano

- Heli Aikioniemi, SAHL hallituksen varapuheenjohtaja ja työvaliokunnan jäsen, projektipäällikkö
- Annukka Siltakorpi, SAHL valmennusvaliokunnan jäsen, projektin jäsen
- Jarmo Leskinen, SAHL kilpailuvaliokunnan jäsen, projektin jäsen
- Lauri Elo, SAHL kenttäpäällikkö, projektiryhmän sihteeri

Projektiryhmän tehtävä on selvittää, analysoida ja tuottaa toimenpiteitä, ohjeistusta, jne tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisiksi Suomen Ampumahiihdossa.

Projektin työhön varataan henkilöresurssi edistämään projektissa esiin tulevia selvityksiä ja asioita sekä koordinoimaan käytännön tavoitteet toimenpidesuunnitelmiin.

Projektipäällikkö:

- Toimii yhteyshenkilönä projektissa ja vastaa projektin asettamien tehtävien aikataulun mukaisesta suorittamisesta
- Valvoo ja raportoi projektin etenemistä
- Vastaa projektiin liittyvästä tiedottamisesta SAHL hallitukselle
- Osallistuu projektiryhmän työskentelyyn ja ohjausryhmän kokouksiin esittelijänä
- Vastaa ohjausryhmän projektiryhmän vastuulle antamien tehtävien toimeenpanosta, ellei kokouksessa toisin sovita

Projektin tavoitteiden saavuttamiseksi projektiryhmä:

- Vastaa, että projektilla on riittävästi oikeanlaisia resursseja projektin eteenpäinviemiseksi
- On velvollinen koko projektin ajan tarkastamaan työn etenemistä ja sitoutuu viipymättä ilmoittamaan ohjausryhmälle projektin aikana ilmenevistä puutteista
- On huolellisesti tarkastettava pöytäkirjat sekä hyväksyttäväksi annettu aineisto.
- Jalkauttaminen ja tiedottaminen organisaatiossa
- Jalkauttamisen onnistumisen seuranta organisaatiossa
- Työnjakomatriisin noudattamisen varmistaminen

4 Työskentelymenetelmät

4.1 Kokoukset

4.1.1 Projektiryhmän kokoukset

- 16.12. klo 14.30
- 7.1. klo 14.30
- 16.1. klo 8.00
- 3.2. klo 14.30
- 24.2. klo 14.30
- 16.3. klo 14.30
- 30.3. klo 14.30
- 14.4. klo 15.00
- 27.4. klo
- 11.5. klo
- 25.5. klo
- 8.6. klo
- 22.6. klo
- 6.7. klo **Lauri lomalla**
- 20.7. klo **Lauri karnevaaliviikko, joten kiirettä**
- 11.8. klo
- 24.8. klo
- 7.9. klo
- 21.9. klo **Lauri lomalla**
- 5.10. klo
- 19.10. klo
- 2.11. klo
- 16.11. klo
- 30.11. klo **Kontiolahden MM Cupin jälkeinen päivä**
- 14.12. klo

Sihteeri laittaa kaikille kokouskutsut Teamsiin.

4.1.2 Ohjausryhmän kokoukset

- 18.11.2019 klo 17.00, Valimotie 10
- 29.1.2020 klo 17.00, Valimotie 10 Lauri pois
- 28.4.2020 klo 8.00 Teams palaveri
- 16.6.2020 klo 8.00 Teams palaveri
- 31.8.2020 klo 8.00 Teams palaveri
- 16.12.2020

4.2 Viestintäsuunnitelma

Viestintäsuunnitelma on projektisuunnitelman liitteenä.

4.3 Dokumenttien hallinta

Kaikki osapuolet pitävät luottamuksellisena kaiken sellaisen aineiston ja tiedon, joka on määritelty tai on tulkittavissa luottamukselliseksi. Projektiryhmällä on oikeus jakaa tietoa vain sellaisille henkilöille

ja asiantuntijoille, joiden on tarpeellista saada tieto noudattaen salassapitovelvollisuutta. Projektissa syntyvä materiaali ja dokumentaatio tallennetaan SAHL yhteiselle projektisivustolle projektikansioon. Projektisuunnitelma ja sen uudet versiot hyväksytään ohjausryhmässä.

Projekti tuottaa mm. seuraavat dokumentit:

- Projektisuunnitelma
- Muistiot projektiryhmän ja ohjausryhmän kokouksista
- Tilanneraportit
- Loppuraportti

4.4 Muutosten hallinta

Muutosten hallinta on projektin onnistumisen kannalta keskeisimpiä asioita. Hallitut muutokset vaativat systemaattisuutta ja erityistä harkintaa kaikilta osapuolilta. Projektin täytyy tiukasti noudattaa sovittuja periaatteita muutospyyntöjen käsittelyssä ja tehdä selkeä jako projekteissa toteutettavien muutosten ja erillisinä lisätöinä toteutettavien muutosten välillä.

Lähtökohtana on, että muutospyyntö ei voi vaarantaa projektin aikataulua vaan ne laitetaan jatkokehityslistalle

Projektin aikana mahdollisesti esille nousevat lisätarpeet, muutostoiveet tai -vaatimukset käsitellään alla kuvatus prosessin mukaisesti.

1. Projektiryhmä kuvaa muutoksen sekä perustelut muutostarpeelle
2. Projektipäällikkö tekee päätöksen, viedäänkö muutosehdotus ohjausryhmän käsiteltäväksi vai jätetäänkö muutos toteuttamatta projektin aikana
3. Ohjausryhmä käsittelee muutosehdotukset ja päättää niiden toteutuksesta. Samalla sovitaan muutoksen kustannuksista, toteutusaikataulusta ja vaikutuksesta kokonaisaikatauluun.

Osa projektien kuluessa esitetyistä muutosehdotuksista on aina kehitysehdotuksia, joita ei ole tarpeen toteuttaa projektin kuluessa. Projektin aikataulu- ja työmääräarvioissa pysymiseksi on tärkeää, että projektipäällikkö heti muutosehdotuksen tultua tekee arvion ja päätöksen, onko muutosehdotus sellainen kehitysehdotus, joita kerätään projektin kuluessa kehitystoivelistalle, ja päätetään niiden toteutumisesta vasta myöhemmässä vaiheessa. Vain muutosehdotukset, jotka projektipäällikkö arvioi olevan välttämättömiä toteuttaa projektin kuluessa, viedään jatkokäsittelyyn. Projektiryhmä voi sopia keskenään sellaisista pienistä muutoksista, jotka eivät vaikuta projektin kustannuksiin, aikatauluun eivätkä tulokseen.

4.5 Riskien hallinta

Projektiryhmän tunnistamat riskit, niiden luokittelu sekä sovitut toimenpiteet on kirjattu alla olevaan taulukkoon. Osapuolet seuraavat riskejä aktiivisesti ja ohjausryhmä päättää niihin liittyvistä toimenpiteistä.

Vaikutus (V) on arviointiasteikko: P = Pieni, K = Keskisuuri, S = Suuri

Todennäköisyys (T) on arviointiasteikko: P = Pieni, K = Keskisuuri, S = Suuri

Prioriteetti (P) asteikko: 1 - 9

Projektiryhmä seuraa riskejä aktiivisesti projektin aikana. Riskiluettelo käydään läpi jokaisessa Ohjausryhmän kokouksessa ja kirjataan ohjausryhmän pöytäkirjoihin. Kokouksissa sovitaan riskejä poistavista/pienentävistä toimenpiteistä. Ohjausryhmä seuraa toimenpiteiden vaikutusta.

Riskimatriisi on projektisuunnitelman liitteenä.